

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/1

Külföldi hírek

budapest, 1983. február 26.

kül

s z o m b a t

sk0001 4 230 mtik1002

thaiföld - letűnt birodalom

szukhothai, 1983. február 25. /ap/ - a thaiföldi történelem „aranykorának”, emlékeit próbálják feltámasztani a régészek a hétszáz évvel ezelőtt virágzott hatalmas birodalom romjainak feltárásával.

az első független thaiföldi királyságként ismert szukhothai birodalom /amelynek nevét „boldogság hajnalának”, lehetne fordítani/ a thai kultúra és művészet legértékesebb alkotásait hozta létre. e korszak kiemelkedő uralkodója, ramkamhaeng király délkelet-ázsia legnagyobb birodalmává varázsolta szukhothait, kiterjesztve uralmát a mai malaysia, közép-burma és laosz területére.

a nagy lélegzetű munka 1979 elején az unesco terveinek keretében, a thaiföldi kormány támogatásával kezdődött. az régészek jelenleg három ősi város területén próbálják felszínre hozni és helyreállítani e nagy hírű kor romjait. a legszorgalmasabb munkálatok a birodalom volt fővárosának feltárásán folynak.

szukhothai volt központját az évszázadok során körülnötte a dzsungel. a régészek a legfőbb szobrok és romok helyén, mintegy hetven négyzetkilométernyi területen, pihenőparkot létesítettek. a régészek elsősorban a torzó állapotban lévő szobrokat próbálják a korabeli stílus alapján helyreállítani.

a mai templomokban található buddha-szobrok kilencven százaléka a szukhothai birodalomból maradt fenn, s összesen 5000 életnagyságu szobor élte túl az évszázadok viszontagságait. közülük ezret sajnos „lefejezték”, gátlástalan mükincsrablók, hogy a fejeket aztán busás haszonnal eladják külföldi gyűjtőknek.

gf lb fn

06.29 260283 1572

--

sk0002 4 270 mtik1003

betörők - és akik belőlük élnek

London, 1983 február 26. /dpa-mti-panoráma/ - angliában az egyre sűrűbben előforduló betörések, és a nyomukban hatványozottan terjedő félelem jó üzlet a riasztóberendezések készítőinek. közülük azonban néhányan majdnem olyan tisztességtelen eszközökkel próbálnak nyereséghez jutni, mint maguk a betörők.

egy felmérés szerint angliában az elmúlt öt évben a riasztóberendezések forgalma megkétszereződött: az évi bevétel mintegy 100 millió font. szembeötlő a növekedés a magánháztartások körében: néhány évvel ezelőtt a riasztóberendezések 90 százalékát vállalatoknál szerelték fel. ma a vevők többsége lakását, házát igyekszik a betörőktől megvédeni. elővigyázatosságuk érthető: évente minden 35. háztartás betörés áldozata.

senki nem várja, hogy a riasztóberendezések gyártóit illetve forgalmazóit a felebaráti szeretet vezérelje. amit azonban sokan az üzlet fellendítése érdekében tesznek, az egyszerűen felelőtlenység. nem csupán arról van szó, hogy a betörések veszélyét felnagyítva elsősorban az idősebb, vagy magányosan élő potenciális vevőkre tukmálják árujukat. a baj az, hogy ez az áru sok esetben nem felel meg a kívánalmaknak, s a műszaki kérdésekben járatlan, agyonrémisztett vásárló hiába dobja ki pénzét, ingóságai védelme továbbra sem biztosított. nem ritka, hogy e silány berendezések némelyike minden ok nélkül egész háztömböket ver fel idegtépő szirénázással, míg máskor néma tanuja egy-egy betörésnek. a rendőrség mindenesetre listát készített a nem megfelelő márkákról, s a betörések bejelentésekor a pontos címmel együtt azt is megtudakolják, milyen típusu a riasztóberendezés.

a biztósító társaságok sem túl boldogok: ők az elmúlt évben pontosan ugyanennyit fizettek ki a betörések áldozatainak kártérítésként, mint amennyit a vagyonukat védeni kívánók

riasztóberendezésekre költöttek./ és a kifizetett összegek persze még csak nem is fedezték a betörések okozta kárt./

a fő vesztesek azok, akik semmiképpen nem érezhetik magukat biztonságban az illetéketlen behatolókkal szemben. a betörések csökkenésére se lehet számítani - a romló gazdasági helyzet, a növekvő munkanélküliség csak ösztönzi az lopásokat, rablásokat. sokak véleménye szerint az esélyeket tovább rontja, ha valaki - a visszarettentés szándékával - jól látható helyre teszi a riasztóberendezést jelző fekete dobozát: a „hivatásosok,,, akiknek nem gond a szerkezetet kiiktatni, ebből biztosan megtudják, hova érdemes betörni.

sj fn

06.34 260283 2495

--

sk0003 4 230 mtik1004

argentina - választások

havanna, 1983. február 25. /mti/ - október 30-án általános választásokat tartanak argentinában, s a katonai vezetés december közepén adja át a hatalmat a választások győztesének. ez a döntés azon a tanácskozáson született, amelyen az államfő, reynaldo bignone a katonai junta három tagjával megvitatta az ország politikai és gazdasági helyzetét.

argentinában 1976 márciusában vette át a hatalmat a hadsereg. az ország történelmében eddig ez volt a leghosszabb ideig tartó katonai uralom, s talán soha nem élt át olyan súlyos gazdasági, politikai válságot argentinában, mint napjainkban.

a demokráciához való visszatérést már régóta igéri a hadsereg. az ígéret beváltásához azonban szükség volt a falklandi háboruban elszenvedett vereségre. a falklandi kudarc - azaz tavaly június - óta felgyorsult a „demokratizálási folyamat,,, s a polgári ellenzék nyomására a katonák kénytelenek voltak elfogadni azt a követelést, hogy még az idén tartsanak választásokat argentinában.

go/ge fn

06.36 260283 1037

Sui

--

sk0004 4 230 mtik1005

dozier - mégis a maffia ?

róma, 1983. február 26. /mti/ - ismételtén leszögezem, de ezúttal utoljára, hogy dozier tábornok kiszabadítása az olasz rendőrség munkájának eredménye volt, minden külső - maffiás vagy nem maffiás - beavatkozás nélkül - jelentette ki virginio rognoni olasz belügyminiszter. a politikus az amerikai time magazin olaszországban nagy port felvert cikkére válaszolt. a cikk ugyanis azt állította: a vörös brigádok fogságában levő tábornok padovai börtönéhez az amerikai-olasz maffia mutatta meg az utat az olasz rendőrség különleges osztagának.

ezek után várakozás előzi meg, hogy ki minősíti majd a panoráma című olasz lapban napvilágot látott interjút. ebben a maffia védőügyvédjeként ismert vincenzo lambrino - letartóztatási parancsot adtak ki ellene - az olasz hatóságok által kiállított szolgálati utlevéllel bizonyította: 1982. január 23-án itáliában járt. az interjú, amely szerint az utazásra a cia, az fbi és a sismi, /az olasz katonai hírszerzés/ közreműködésével került sor, lényegében megerősítette a time közlését.

lambrino elmondta, hogy dozier börtönének címét rómában egy terroristától kapta meg, majd a sismi rendelkezésére bocsátotta azt.

az olasz rendőrség cáfolja, hogy utlevelet adtak ki lambrino nevére.

kir/jp fn

06.53 260283 1299

--

sk0005 4 230 mtik1007

ázsiai békeforum phnom penhben

dunai péter, az mti tudósítója jelenti:

hanoi, 1983. február 26. /mti/ -

tizennégy ország képviselőinek részvételével nemzetközi békeforum nyílt phnom penhben a délkelet-ázsiai helyzet normalizálásáról. a találkozón, amelyet a béke-világtanács kezdeményezett, részt vesz romes csandra, a bvt elnöke is. felszólalásában hun sen kambodzsai külügyminiszter felhívta a figyelmet az asean-országok peking és az egyesült államok egybehangolt próbálkozásaira, hogy visszaültessék a hatalomba a

népirtó pol pot-istákat, ismét a borzalmak országává változtassák kambodzsát. ugyanakkor egyes asean-körök fejtetőre állított érveléssel azt próbálják bizonygatni, hogy a veszély, amely a térséget fenyegeti, vietnamból és a másik két indokinaiai államból indul ki.

- emlékeztetni szeretnék rá, hogy a történelemben egyetlen ízben sem támadtak thaiföldre a vietnámi csapatok, ennek a fordítottja azonban előfordult - mondotta hun sen. jelenleg is az okozza a legnagyobb gondot, hogy a pol pot-isták és reakciós cinkosaik thaiföldről, mint támaszpontból indítják támadásaikat a népi kambodzsza ellen. thaiföldön át kijutnak a bandákhoz a fegyverek, és bangkok ad helyet az ugynevezett kambodzsai koalíciós kormány színjátékainak. a veszély tulajdonképpen forrása messzebb van, pekingben és washingtonban, de az asean-körök támogatása nélkül ez a veszély nem válhatna valódi fenyegetéssé. meggyőződésünk ennél fogva, hogy a délkelet-ázsiai békét megteremteni és fenntartani csak maguk a térség államai képesek - hangoztatta a kambodzsai külügyminiszter.

romes csandra felszólalásában méltatta a három indokinaiai ország vezetőinek csucstalálkozóját, s támogatásáról biztosította a délkelet-ázsiai béke és biztonság megteremtésére tett vietnámi-kambodzsai és laoszi kezdeményezéseket. a nemzetközi helyzet feszültségeiről szólva aláhuzta a szovjetunió békejavaslatai jelentőségét, reményét fejezte ki, hogy az el nem kötelezettek új-delhi-i konferenciáján a nukleáris leszerelést, a világháború megelőzését, a haladást szolgáló határozatokat hoznak.

dp/jp fn

07.35 260283 2073

--

sk0006 4 230 mtik1008

usa - kanada

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1983. február 26. /mti/ - kínos diplomáciai vita keletkezett az egyesült államok és kanada között pénteken. az amerikai igazságügyminisztérium megkülönböztető jelzéssel látta el kanadai filmesek három dokumentumfilmjét, amelyek közül az egyik az atomháború borzalmairól, kettő pedig az amerikai eredetű, de főként kanadát sújtó környezetszennyező jelenségről - az ugynevezett „savas esőről”, szól.

1983.02.26.

kanada pénteken hivatalosan tiltakozott az amerikai külügyminisztériumban. allan gottlieb kanadai nagykövet a tiltakozás után azzal próbálta enyhíteni a légkört, hogy kijelentette: nem is hiszi, hogy ilyen döntés magas helyen született egy „hasonlóan demokratikus ország ellen... egyben kérte, hogy az amerikai külügyminisztérium eszközölje ki a döntés felülvizsgálatát.

az amerikai igazságügyminisztérium gyakorlatilag lehetetlenné akarja tenni a filmek forgalmazását azzal, hogy bekéri, s ezzel kimondatlanul is fekete listára teszi azoknak a szervezeteknek a nevét, amelyek bemutatásra megrendelték a filmek kópiáit.

jellemző, hogy az egyik „politikai propagandának „ minősített dokumentumfilmet, amely egy ismert amerikai atomháború-ellenes aktivista - helen caldicott egyik előadását illusztrálja „ha szereted ezt a bolygót,„ címmel, oscar-díjra jelölték a los angeles-i filmművészeti akadémia idei versenyének megfelelő kategóriájában.

edward kennedy szenátor, a szenátus igazságügyi bizottságának tagja levélben követelte a bizottság elnökétől, hogy „a megbocsáthatatlan cselekmény,„ tisztázása végett rendelje meghallgatásra a bizottság élén william french smith igazságügyminisztert.

br/ge fn

07.50 260283 1723

--

sk0007 4 230 mtik1009

szovjet-japán kereskedelem - tokiói visszhang

pietsch lajos, az mti tudósítója jelenti:

tokió, 1983. február 26. /mti/ - a japán és a szovjet fél egyetértett a kereskedelmi kapcsolatok fellendítésének szükségességében. mindenképp ezt emelték ki a szombati tokiói lapok azokkal a tárgyalásokkal kapcsolatosan, amelyek a szigetországi üzleti élet legbefolyásosabb képviselői az elmúlt napokban moszkvában folytattak. a 252 fős delegációt nagano sigeo, a japán kereskedelmi és iparkamara elnöke vezette.

a tokiói polgári sajtó meglepedéssel vette tudomásul, hogy a küldöttségek nemcsak kíváncsian mondták a kétoldalu kereskedelem fejlesztését, hanem ebből a célból megállapodtak a párbeszéd

1983.02.26.

folytatásában. eszerint a következő tárgyalási forduló 1984 áprilisában tokióban lesz. a lapok idézik nagano sigeo kijelentését: célszerű lenne a gazdasági vegyes bizottságot „szélesebb alapokra,„ helyezni, tehát minél több japán iparvállalatnak lehetőséget adni arra, hogy képviseltesse magát a testületben.

amint az a mostani moszkvai tárgyalásokon is megnyilvánult, a japán üzleti élet képviselői vállalták magukra az „uttörő,„ szerepét, s a szigetországi kormányt is a szovjetunióval való gazdasági együttműködés bővítésére ösztönzi. míg azonban a hivatalos tokió ezt változatlanul megpróbálja sajátos politikai előfeltételekhez kötni, nagano sigeo a szovjet fővárosban sikraszállt a kétoldalu kereskedelem - feltételektől mentes - fellendítéséért.

a mostani megbeszéléseken - amint arra a japán lapok rámutattak - az általános kereskedelemmel összefüggő kérdésekről volt szó. idézték a tárgyalásokról kiadott közös közleményt, amelyben a felek közös célkitűzésnek nyilvánították a fejlődést gátló korlátok eltávolítását. nagy jelentőségűnek nevezték, hogy egyetértés jött létre egy szovjet-nyugat-európai mintájú, hosszú távu szovjet-japán gazdasági együttműködési megállapodás lehetőségének tanulmányozásáról.

a japán kormány egyelőre nem foglalt állást a tárgyalásokkal kapcsolatosan.

pl/jp fn

08.04 260283 2050

--

sk0008 4 300 mtik1010

rövid hírek

Lengyel püspöki kar

varsó, 1983. február 26. /mti/ - varsóban kétnapos ülést tartott a lengyel püspöki kar konferenciája. a lengyel hirügynökség jelentése szerint a püspökök méltatták annak jelentőségét, hogy ii. jános pápa bíborossá léptette elő józsef glempet, lengyelország primását. a tanácskozásról kiadott közleményben nagy hangsúlyt kapott, hogy a belső konfliktusokat békés uton kell megoldani lengyelországban. a püspökök emlékeztettek arra, hogy az ország helyzete még hosszú ideig lemondást kíván az állampolgároktól. minden dolgozó embernek meg kell értenie, hogy az

egész ország javára végzett munka erkölcsi kötelesség - hangzik a lengyel püspöki kar közleménye.

szovjet-indiai világűrkutató

uj delhi, 1983. február 26. /adn/ - pénteken újabb szovjet-indiai űrkutatási egyezményt irtak alá az indiai bangaloreban. a mostani megállapodás a jövő év elejére tervezett közös szovjet-indiai űrkutatási vállalkozásokkal, mesterséges holdak együttműködésben való építésével foglalkozik.

földrengés

belgrád, 1983. február 26. /ap/ - pénteken este erős földrengést észleltek jugoszlávia déli részén. a legerősebb skopjében volt a földmozgás, de kisebb rezgéseket más macedoniai helységeken is megfigyeltek. a földrengés erősségéről még nincs hír, és a jelentések arról sem szólnak, hogy bármilyen anyagi kár keletkezett volna. emlékeztet, hogy az 1963. júliusi földrengés szinte porig rombolta skopjet.

namibia

liszabon, 1983. február 26. /mti-reuter/ a dél-afrika által megszállt namibia függetlenségéért küzdő délnyugat-afrikai népi szervezet /swapo/ harcosai februárban 32 dél-afrikai katonát öltek meg namibia területén, három harci vállalkozás közben. dél-afrikából közben azt jelentették, hogy a dél-afrikai hadsereg februárban hajtotta végre az eddigi legnagyobb szabású „tisztogató” hadműveletét namibiában, s eközben összesen 129 embert öltek meg. ezek a dél-afrikai jelentés szerint swapo-harcosok voltak.

sg fn

08.10 260283 2011

Sn

--

sk0009 4 230 mtik1011

a brit munkáspárt bermondsey után /1.rész/

aczel endre, az mti tudósítója írja:

london, 1983. február 26. /mti/ - michael foot, a brit munkáspárt vezére nem mond le.

a párt számára katasztrofális vereséggel végződő bermondsey-i pótválasztás után - ahol is a jobboldali sajtó valósággal tönkretette a munkáspárt jelöltjét - foot kijelentette: ha a párt érdekei azt kívánják, hogy távozzék, habozás nélkül megtenné, de közvetlen munkatársai - az „árnyékkormány”, vezetői - egyelőre ennek az ellenkezőjéről biztosítják őt.

mindezek után a pártvezér „rosszindulatu agyszüleménynek”, minősítette a the times pénteki tudósítását, amely címében is, tartalmában is azt hozta az olvasók tudomására, hogy a a munkáspárti „árnyékkormány”, nagyobbik fele denis healey-t, a jelenlegi - jobboldali - alvezért látná szívesen a pártvezéri székben.

maga healey a nap folyamán hűségnyilatkozatot tett foot mellett. hasonlóan cselekedtek - a pártvezér szerint - kabinetjének más tagjai is.

valójában a dolgok nem látszanak ennyire egyszerűnek. tony benn, aki ugyan nem tagja az „árnyékkormánynak”, de szellemi vezéralakja a munkáspárt baloldalának, levélben szólította fel az egész ellenzéki vezetőséget, hogy nyilvánosan nevezze hazugságnak a the times állításait - amire azonban az „árnyékkormány”, egyik tagjától azt a választ kapta, hogy „szándékosan bajt kever,,.

nem tudni egyelőre, hogyan vélekednek a nagy szakszervezetek, a munkáspárt finanszírozói. tekintettel arra, hogy szavuk döntő a vezérválasztásban, a közvélemény izgatottan várja, mit mondanak. pillantnyilag egy, sokféleféppen értelmezhető nyilatkozat forog közkézen, david basnetté, a többféle szakmát tömörítő óriásszakszervezet, a gmbatu elnökéé, aki a további teendők megvitése végett újabb csucsértekezletet javasolt a munkáspárt parlamenti vezetői és a szakszervezetek között.

a változás szószólójaként eddig egyetlen képviselő mert a nyilvánosság elé lépni: walter johnson - egyébként nem ismert politikai figura - aki azt mondta pénteken, hogy a munkáspártnak új vezért „kell,, választania. /folyt./

ae/ge fn

08.17 260283 2135

Sn

--

sk0010 4 230 mtik1012

a brit munkáspárt bermondsey után /2.rész/

az ilyenfajta nyíltságtól a munkáspárt illetékeseinek zöme elzárkózik, legfeljebb megkerülik a kérdést, ha arról kérdezik őket, hogy michael foot-e a legalkalmasabb ember a párt vezetésére.

mindenesetre itteni politikai megfigyelők szerint egyetlen nyilatkozat sem takarhatja el a munkáspárt belső válságát, tulajdonképp csak az a kérdés, hogy a lappangó bajok mikor kerülnek felszínre

sokan arra tippelnek, hogy a párt megvárja a március 24-én esedékes darlingtoni pótválasztást - ahol egy csekély többségű mandátumot kell megvédenie - és az ottani eredmény fényében dönt a pártvezér hivatalban hagyásáról vagy szelid elmozdításáról.

elsősorban a labourista jobboldalnak fűződik érdeke ahhoz, hogy foot távozzék. a baloldal viszont abban az értelemben látja igazolva magát, hogy előre megjósolta: ha foot fokozatosan enged a jobboldalnak, mint ahogyan tette is, előbb-utóbb, ok vagy ok nélkül, az ő személye fog előtérbe kerülni.

tekintettel arra, hogy bermondsey-ban egy radikálisan baloldali jelölt veszített - ráadásul olyasvalaki, akit foot először majdnem ellenségnek minősített, majd később felvállalt - a fő csapás iránya voltaképp az a munkáspárti platform, amely a párt „balos”, szakaszában, az 1979-es választásvesztés után alakult ki, s amelyet a labourista elit azóta is szüntelenül tehertételnek érez, az ugyancsak 1979-ben megválasztott pártvezérrel egyetemben.

álláspontját alátámasztják azok a népszerűség-statisztikák, amelyek michael footnak - margaret thatcher miniszterelnökkel szemben - legfeljebb 15-20 százaléknyi jóindulatot „szavaznak meg”, a választók részéről.

ae/ge fn

08.22 260283 1695

Su

--

sk0011 4 230 mtik1013

indokinaai csucstalálkozó-taszsz

moszkva, 1983. február 26. /mti-taszsz/ - nagy politikai jelentőségű dokumentumok születtek az indokinaai országok - vietnam, laosz és kambodzsza - szerdán vientianében végetért csucstalálkozóján. a három ország kezdeményezései arra irányulnak, hogy kedvező politikai légkör alakuljon ki délkelet-ázsiai és a térség valamennyi országa közötti kapcsolatokban - állapítja meg a taszsz kommentátora.

elfogulatlan megfigyelők a jóakarát megnyilvánulásának tekintik a vietnami önkéntes erők kambodzsai tartózkodásáról kiadott nyilatkozatot. ez a dokumentum világosan megjelöli a vietnami erők teljes kivonásának feltételeit, amelyek közül az első helyen áll, hogy a reakciós erők ne fenyegetessék többé kambodzsát, s thaiföld területét ne használják fel a kambodzsával szemben ellenséges akciókra.

a vientianeai nyilatkozat újólá rámutat arra, hogy az indokinaai és az asean-országoknak egymás közt, tárgyalások útján kell rendezniük összes problémáikat, nem szabad megengedniük a külső beavatkozást, sem azt, hogy területeiket a szomszédjaik elleni ellenséges akciókra használják fel. a vientianében elhangzott javaslatokra a térség sorsa iránti felelősség teljes tudatában megfogalmazott választ kell adnia a másik félnek - írja a taszsz hirmagyarázója.

pn fn

08.45 260283 1318

--

sk0012 4 230 mtik1014 /panoráma/

szovjetunió-kína: új forduló moszkvában-1.

baracs dénes, az mti hirmagyarázója írja:

1983. február 26. /mti-panoráma/ - kedden moszkvában folytatódnak a szovjet-kinaai külügyminiszterhelyettesi tárgyalások a két ország kapcsolatainak normalizálásáról. ez a második menet abban a konzultáció-sorozatban, amely tavaly októberben kezdődött pekingben, miután a két ország felújította ezt a tárgyalási fórumot. a megbeszélések 1969 óta tartó - csekély eredményt hozó, elsősorban az érintkezés fenntartását biztosító - folyamatát kína szakította

meg 1980 elején, a szovjetunió által az afganisztáni kormánynak nyújtott segítség ellen tiltakozva.

már a tavaly őszi ujrakezdés is azt jelezte, hogy a szovjetunió sokéves, elvi és gyakorlati erőfeszítéseire, amelyek a kétoldalu kapcsolatok javítására irányultak, kína nagyobb tárgyalási készséggel reagál. bár a szovjetunióval a vitapontok nem változtak, a pekingi vezetés láthatóan felülvizsgálta azokat a várakozásokat, amelyeket korábban a washingtonnal való együttműködés fejlesztéséhez fűzött - elsősorban a reagan-kormányzat tajvant segítő politikája miatt, de azért is, mert a pekingnek szóló gazdasági lehetőségekkel a reméltnél jóval vonakodóbban bánt a tengerentuli partner.

ebben a helyzetben peking láthatóan módosította azt a korábbi gyakorlatot, amelynek jellemzője volt, hogy külkapcsolatainak egészét alárendelte a szovjetellenes stratégiának, s más országokkal, erőkkkel fenntartott kapcsolataiban elsősorban azt vette figyelembe, milyen az illetők viszonya a szovjetunió vagy az szkp iránt.

a kínai világstratégia fogalomrendszere így fokozatos változáson ment át az elmúlt évszázadban. először a „szociálimperializmus”, elleni kirohanások tűntek el, majd a „hegemonizmus”, elleni küzdelem olyan értelmezése is, amely a fogalmat kizárólag, majd elsősorban a szovjetunióra vonatkoztatta. most januárban egy kínai folyóirat már azt az értelmezést is visszautasította, hogy kína „egyenlő távolságot”, tartana fenn a szovjetunióval, illetve az egyesült államokkal szemben. /folyt/

bd pn-pan
09.13 260283 2086

.-.

sk0013 4 230 mtik1015 /panoráma/

szovjetunió-kína-2.

ami a szovjet álláspontot illeti, annak éppen konstruktív folyamatosságát hangsúlyozta - leonyid brezsnyev taskenti és bakui beszédeire utalva - jurij andropov, az szkp kb főtitkára november 22-i beszédében. az szkp és a szovjet állam őszintén kívánja a kapcsolatok fejlesztését és javítását az összes szocialista állammal. a kölcsönös jóakarát és egymás jogos érdekeinek tiszteletbentartása, fejtette ki, helyes megoldásokat sugalmaz ott is, ahol különböző okokból egyelőre hiányzik a kellő bizalom és megértés - ez vonatkozik a nagy szomszédra, kínára is. andropov olyan elemek fontosságát emelte ki, mint a józan megfontolás, az

előítéletekből fakadó tehetetlenségi erő leküzdése, a jövőbe tekintés. hangsúlyozta, hogy a szovjet vezetők nagy figyelemmel foglalkoznak minden pozitív kínai válasszal.

kínai részről azóta több magasszintű állásfoglalás hangzott el, amely a kapcsolatok rendezésére irányuló szándék komolyságát hangoztatta, bár a pekingi igényeket is fenntartotta olyan témákban, mint például afganisztán, indokína, vagy a határok helyzete. a szovjet-kínai tárgyalások két fordulója között került sor februárban shultz amerikai külügyminiszter pekingi látogatására - ez megerősítette ugyan, hogy a kínai-amerikai kapcsolatrendszer /és egyes kérdésekben a nézetek összecsengése is/ megmarad, de nem tudta ellensúlyozni azt a lehülést, amely washington és peking között tapasztalható, vagy meggátolni a szovjet-kínai párbeszéd élénkülését.

a szovjet szóvivők ugyanakkor többször is leszögezték, hogy a kínával való kapcsolatok normalizálása természetesen nem történhet más országok, szövetségesek rovására. ezzel kapcsolatban figyelmet érdemel, hogy nguyen co thach vietnami külügyminiszter február 23-án pozitívan nyilatkozott a szovjet-kínai tárgyalásokról, aláhuzva a kapcsolatrendezés, a békés egymás mellett élés fontosságát, utalva arra, hogy vietnám is mindig tárgyalásokat javasolt kínának a vitás problémák megoldására. márpedig ismeretes, hogy peking továbbra is nyomást gyakorol vietnámra, támogatja kambodzsa törvényes kormányával szemben a polpótistákat.

ami a kétoldalu szovjet-kínai kapcsolatokat illeti, a novoje vremja januárban arra hívta fel a figyelmet, hogy kínában ma is sokszor oly módon szólnak a két ország történelmi kapcsolatairól, ami kínai területi követeléseket támaszt alá /folyt/.

bd pn-pan
09.16 260283 2390

Sn

.-.

sk0014 4 230 mtik1016 /panoráma/

szovjetunió - kína 3

az is tény, hogy az utóbbi esztendőben tapasztalt megélnkülés, a gazdasági csere bővülése, a sportérinkezés felujitása, ujságirók és politikai személyiségek magánjellegű utazásai ellenére a szovjet-kínai kétoldalú kapcsolatok a gyakorlatban még szerények, messze vannak nemcsak a kínai-amerikai vagy kínai-japán relációtól, de számos más ország kínával fenntartott érintkezésének szintjétől is.

igy a szovjet-kínai konzultációk új menete előtt mind a normalizálás által megnyitható lehetőségek, mind a nemzetközi politika kapcsolatrendszerére gyakorolt hatás, mind pedig a folyamat problémái jól láthatók. ezért nem meglepő, ha mindkét oldalon realiztikusán leszögezték: számítanak arra, hogy a tárgyalási folyamat hosszú időt vesz igénybe.

bd pn-pan
09.18 260283 0797

--

sk0015 4 230 mtik1017

karib térség - pravda

moszkva, 1983. február 26. /mti/ - az egyesült államok és anglia stratégiái a „szülői”, annak az új militarista tömbnek, amely a karibi térség öt piciny szigetállamát tömöríti - állapítja meg a pravda - a barbadost, antiguát és barbudát, saint vincent-t és a grenadine-szigeteket, valamint a dominikai közösséget és saint luciát tömörítő „regionális biztonsági és védelmi erők megalakulása kapcsán.

washington és london nem csupán megelegetéssel fogadta a tömb megalakulását, hanem 5 millió dollárt szán szükségleteinek kielégítésére, űrhajókat és torpedókat szállít és mindenfajta anyagi segítséget megad. a pentagon vállalta, hogy a tömb országait ellátja haditechnikai felszerelésekkel, nagy-britannia pedig a katonák kiképzéséből vállal jelentős részt.

az új tömörülés nem más, mint a karib-tengeri csendőri erőről szőtt amerikai és angol elképzelések megvalósulása - állapítja meg a pravda. magától érthetődik, hogy nem ezeknek a kicsiny országoknak a nemzetbiztonsági érdekei diktálják egy ilyen tömb megalakítását; ezeket az országokat nem fenyegette és nemis fenyegeti senki.

washington és london előretolt állásnak akarja kiépíteni a tömböt a karibi térség nemzeti felszabadító mozgalmai elleni harcban. a tömb ugyanakkor arra is hivatott lenne, hogy egyfajta „egészségügyi zár”, szerepét töltse be az egyesült államok és a számára kellemetlenül közel fekvő kuba és grenada között.

mint a térség haladó lapjai is hangsúlyozzák: a tömb megalakulását a karib-tenger térségében uralkodó feszültség további szítására irányuló lépésnek kell tekinteni - mutat rá a pravda kommentárja.

hj/ge fn

09.21 260283 1668

--

sk0016 4 230 mtik1018

pakisztáni fegyverkezés - indiai reagálás

uj delhi, 1983. február 26. /taszsz/ - pakisztán gyorsított ütemű, az egyesült államok tevékeny közreműködésével folytatott katonai előkészületei nagymértékben aggasztják indiát - erről beszélt ramasvami venkataraman indiai hadügyminiszter a parlament alsóházában. interpellációkra válaszolva a hadügyminiszter megállapította: az egyesült államoktól már beszerzett hat f-16-os vadászbombázó, valamint az a további harmincnégy ilyen típusu, nukleáris fegyver hordozására is alkalmas repülőgép, amelyet pakisztán még kapni fog, jelentősen megnöveli a pakisztáni légierő ütőképességét. az indiai miniszter rámutatott, hogy pakisztán évek óta repülőtereket épít az indiai határ közvetlen közelében.

a pakisztáni fegyverkezésről szólva az indiai sajtó rámutat, hogy ziaul hakk rendszere nukleáris fegyverek megszerzésére is törekszik. ezenkívül - állapítják meg az indiai lapok - pakisztánban olyan haditengerészet kiépítését tervezik, amely komoly katonai tényezőként jelentkezhethet az indiai-óceánon és a perzsa-öböl térségében. a lapok idézik ziaul hakk elnököt, aki nemrégiben bejelentette: pakisztán repülőgép-anyahajót óhajt vásárolni.

uj delhi megfigyelők véleménye szerint a pakisztáni haditengerészet fejlesztése beilleszkedik pentagonnak abba az elképzelésébe, hogy ezt az országot tegye meg a térség csendőrévé. röviddel ezelőtt pakisztáni haditengerészeti gyakorlatokat tartottak az arab-tengeren, s ezek keretében kipróbálták a nyugati országoktól kapott fegyvereket.

pn fn

09.35 260283 1556

--

sk0017 4 230 mtik1019

írók pártaktiva-találkozója

varsó, 1983. február 26. /mti/ - a szocialista lengyel állam továbbra is biztosítja az író társadalom számára a világnézeti és formai sokrétűség lehetőségét, ennek alapja azonban a szocialista államhoz való hűség, a társadalmi-politikai helyzet realista értékelése, az intellektuális kijózanodás.

ez volt a fő gondolat a Lemp központi bizottságában tartott országos tanácskozáson, amelyen a Lemp-hez tartozó írók képviselői vettek részt. a referátumokban szó volt arról, hogy az író társadalom egy részében továbbra is az erkölcsi-politikai zűrzavar jelei figyelhetők meg, ezért változatlanul időszerű feladat minden író számára, hogy újból átgondolja az irodalom eszmei-társadalmi és művészeti feladatait. a működésében felfüggesztett lengyel írószövetség /zlp/ munkájára szükség van, de a szervezet tevékenysége nem lehet eredményes, ha nem a társadalom és a hatalom közötti együttműködést és partneri viszonyt szolgálja. márpedig - állapították meg - az írószövetség vezetőségében mindmáig érvényesül a szocializmus ellenfeleinek bizonyos befolyása.

ez a tényező egyelőre kizárja annak lehetőségét, hogy reaktiválják a lengyel írószövetség tevékenységét.

az ülésen résztvevő kazimierz barcikowski, a Lemp kb politikai bizottságának tagja, a kb titkára a párttag írók felvilágosító munkájának fontosságát hangsúlyozta, és rámutatott: olyan belső értékeléseket kell végrehajtani a szövetségben, amelyek révén lehetőség nyílik arra, hogy az író társadalomban ismét tevélegesen együttműködhessenek a szocialista megújulás hívei.

a tanácskozás résztvevői ennek megfelelő szellemű nyilatkozatot fogadtak el, amely a többi között kimondja: nem lehet a lengyel írószövetség tagja olyan személy, aki bármilyen módon együttműködik a szocialista lengyel állammal szembenálló felforgató központokkal. az ilyeneket leszámítva azonban türelmesség elvét kell érvényesíteni annak érdekében, hogy a lengyel írószövetség ismét betölthesse az őt megillető fontos szerepet az ország kulturális életében.

kn/ge fn

09.39 260283 2067

--

sk0018 4 230 mtik1021

guatemala

guatemalaváros, mexikóváros, 1983. február 26. /mti- ap/reuter/ - a guatemalai katonai kormány újabb huszonöt nappal meghosszabbította az országban nyolc hónapja érvényben lévő rendkívüli állapotot. a határidő most március 23-a - akkor lesz egy éve, hogy rios montt tábornok puccsal magához ragadta a hatalmat. mexikóvárosból érkezett hírek szerint a jobboldali katonai rendszer ellen küzdő négy legnagyobb guatemalai gerillaszervezet bejelentette, hogy jános pápát március 6-án kezdődő látogatásának idejére egyhetes tüzszünetet tart.

a guatemalai látogatást a pápa közép-amerikai körútja legérzékenyebb pontjának tartják, nem utolsó sorban azok miatt a kegyetlenkedések miatt, amelyeket a hadsereg követ el a polgári lakossággal szemben. montt tábornok hatalomra jutása óta mintegy negyvenezer guatemalai keresett menedéket a határ túlsó oldalán, mexikóban.

pn fn

10.06 260283 0906

Su

--

sk0019 4 230 mtik1022

rakétavita az nszk-ban - pravda

moszkva, 1983. február 26. /mti/ - európa békéjére és biztonságára nagymértékben kihat majd, hogyan dől el a német szövetségi köztársaságban az új amerikai nukleáris fegyverek telepítése körüli vita. az ezzel kapcsolatos álláspontokat elemzi szombaton a pravdában a lap bonni tudósítója.

a nato 1979. évi kettős határozatát ma már nemcsak vezető szociáldemokrata vezetők nevezik „történelmi tévedésnek”, hanem a keresztény pártok támogatói közül is mind többen követelik a kialakult helyzet alapos elemzését a végleges döntés meghozatala előtt. a cikk szerzője felhívja a figyelmet arra, hogy a német szövetségi köztársaságban mind többen kezdenek beszélni a fegyverkezés és a tárgyalások „összekapcsolásáról”, ennek lényege - mint azt genscher külügyminiszter kifejtette - nem más, mint megkezdeni a rakétatelepítést, s eközben folytatni a tárgyalásokat genfben. egy ilyen döntés - idézi a cikk egon bahr-t, a szociáldemokraták leszerelési szakértőjét - arra szolgál, hogy fokozatosan szoktassák hozzá a lakosságot a rakéták jelenlétéhez nyugatnémet földön. az összekapcsolás módját ad arra, hogy a genfi tárgyalásokat bármilyen hosszasan el lehessen húzni, s eközben megkezdődhet a rakéták telepítése.

a keresztény pártok álláspontját elemezve a cikk megállapítja: a cdu/csu az fdp-vel együtt olyan kötelezettséget vállalt magára, hogy mindenáron lehetőséget teremtsen a pershingek és cirkáló robotrepülőgépek telepítésére. igaz, kohler kancellár visszautasította ezeket a híreszteléseket, mindezt azonban csak a választók kegyeinek megnyerése érdekében tette. köztudott ugyanakkor, hogy kohler, strauss, wörner és dregger olyan döntést hoztak egymás közt, hogy ha a nato többi tagállama az év végén nem engedélyezik telepíteni területükön a rakétákat, akkor „az nszk-nak kell betömnie a rést”,.

az uniópártok álláspontjának támogatására nemrég az nszk-ban járt bush amerikai alelnök is. helyi megfigyelők véleménye szerint az „óceánon túli gyorssegély”, sem segített, nem sikerült gátat szabni az erősödő háboruellenes mozgalmaknak. minél inkább közeledik a rakéták telepítésének időpontja, annál hangosabban követelik az nszk-ban és egész nyugat-európában a józanul gondolkodó emberek a fegyverkezési hajszára vonatkozó tervek elvetését, konstruktív amerikai magatartást a genfi tárgyalásokon - írja cikkében a pravda bonni tudósítója.

kr/jp fn

10.20 260283 2474

Su

--

sk0020 4 230 mtik1023

khalde, rakéták

bejrut, 1983. február 26. /mti/ - péntek este két rakétabelövés érte az izraeli megszálló csapatok khalde-i parancsnokságát. az arab libanon hangja nevű nasszerista rádió jelentése szerint több izraeli katona meghalt vagy megsebesült a részben lerombolt épületben. az izraeli egységek azonnal körülzárták a támadás körzetét, és kiterjedt hajszát indítottak a fegyveres ellenállók felkutatására.

minthogy az izraeli-libanoni-amerikai tárgyalások színhelyéül választott khalde több ízben volt hasonló akciók célpontja, felvetődött a gondolat, hogy más, biztonságosabb környezetben kellene megrendezni a további találkozókat. a soron következő tárgyalási fordulót a jövő hét keddjén khaldeban tartják. a péntek esti órákban egy fel nem robbant rakétalövedék esett a bejruti repülőtér betonjára egy jordániai utasszállító gép közelében. feltevések szerint ezt a rakétát is khalde-nak szánták, de tökéletlenül működött az automata kilövőszerkezet.

bz/jp fn

10.28 260283 0994

--

sk0021 4 230 mtik1024

libanoni tél

bejrut, 1983. február 26. /mti/ - a libanoni hegyekben dühöngő hóvihár, az áthatolhatatlan hófúvások több települést elzártak a külvilágtól. a libanoni hadsereg a többnemzetiségű haderővel karöltve helikopterekkel próbál élelmiszert, gyógyszert szállítani a bajbajutottaknak, de a kedvezőtlen időjárás megnehezíti a dolgukat. súlyosbítja a helyzetet, hogy az elszigetelt falvakban megszakadt az áramszolgáltatás, és az üzemanyagkészletek is kimerülőben vannak.

a libanoni kormány a múlt heti, 70 halálos áldozatot követelő időjárási katasztrófa okait kivizsgálva elmozdította állásából a belbiztonsági erők főnökét és a közmunkaügyi hivatal vezetőjét, s leváltott két körzeti kormányzót. a döntést azzal indokolták, hogy a szóban forgó vezetők nem tették meg a szükséges intézkedéseket a tragédia megelőzésére, így például nem gondoskodtak a hegyvidéki utak időbeni lezárásáról.

bz/jp fn

10.31 260283 0929

Su

sk0022 4 230 mtik1025

a portugál psd kongresszusa

montechoro, 1983. február 26./reuter/ - péntek este megnyílt a portugál jobboldali kormánykoalíció, a demokratikus szövetség vezető erejének, a szociáldemokrata pártnak a kongresszusa. a 813 küldöttre alapvető szervezeti és politikai kérdések eldöntése vár: maradjon-e a párt élén a miniszterelnökként megbukott pinto balsemao, mi legyen a belső torzalkodásban felbomlott demokratikus szövetség sorsa, milyen új pártszövetségben, vagy egyedül vívja-e meg a párt az áprilisra előrehozott általános választásokat.

antonio capucho főtitkár a kongresszus megnyitása előtt valószínűtlennek mondta, hogy a belső viszály mélysége miatt még fel lehetne támasztani a demokratikus szövetséget - a szociáldemokraták, kereszténydemokraták és monarchisták koalícióját. hozzátette, hogy a párttagság zöme nem akar a választás előtt szövetséget kötni semmilyen más párttal, vagyis szabad kezet szeretne kapni a koalíciós alkudozáshoz. több psd vezető szívesen fogna össze a népszerűségben emelkedő szocialista párttal.

lb fn

10.36 260283 1067

--

sk0023 4 700 mtik1026

lólka és bolka jubileuma

varsó, 1983. február 26./mti-taszsz/ - huszadik születésnapját ünnepli lolka és bolka, a lengyelországi bielsko-bialai rajzfilmstúdióban született két csintalan lurkó, akiknek a kalandjai immár 120 országban becslések szerint félmilliárd ifjú és idősebb nézőt szórakoztattak a televízió képernyőjén. mióta husz éve „megszülettek”, az alkotók összesen 164 rövid filmen számoltak be kalandjaikról. a rajzfilmstúdióban most készül legújabb sorozatuk „olimpia”, címen.

lb fn

10.45 260283 0520

Su

--

sk0024 4 230 mtik1028

vegyi fegyverek

genf, 1983. február 26./taszsz/ - a genfi leszerelési bizottságban hivatalos okmányként terjesztették a ho si minh-városban nemrégiben megtartott nemzetközi szimpózium záródokumentumát. a szimpóziumon az egyesült államok által a vietnami háboruban bevetett vegyi fegyverek utóhatásait vizsgálták.

mint viktor izraeljan, a szovjet küldöttség vezetője kijelentette, a szovjetunió - attól a szándékától vezettetve, hogy meggyorsítsa a vegyi fegyverekre vonatkozó nemzetközi konvenció kidolgozását, sok el nem kötelezett és semleges ország javaslatával összhangban sürgeti: a leendő konvencióba foglaljanak be a vegyi fegyverek alkalmazását tiltó rendelkezéseket.

az argentin, mexikói, perui és néhány nyugati delegátus is méltatta a szovjet állásfoglalás időszerűségét és fontosságát.

gerhard herder, az ndk küldötte rámutatott: azzal, hogy az egyesült államok a vegyi fegyverek új nemzedékének gyártására és más országokban való telepítésére készül, fokozza a fegyverkezési hajszát, súlyos nehézségeket okozva a vegyi fegyverek betiltásával foglalkozó tárgyalásokon.

lb fn

11.35 260283 1136

--

sk0025 4 230 mtik1029

vientiane-zsenmin zsipao

peking, 1983. február 26./mti/ - a zsenmin zsipao, a kínai kommunista párt lapja szombaton elutasítóan kommentálta a kambodzsában tartózkodó vietnami egységek részleges, illetve végleges kivonásáról szóló kambodzsai-vietnami-laoszi nyilatkozatot. a lap szerint ez nem más, mint ámitás az el nem kötelezett országok új-delhi csucsértekezlete előtt. a kkp lapja - a megállapodást eltorzítva - azt állítja, hogy bár a vietnami hatóságok megemlítik a részleges csapatkivonást, az ehhez kapcsolt feltételek jelzik: a legcsekélyebb hajlandóságuk sincs ezt megcselekedni.

ul

ezzel szemben a három indokinaí ország vezetőinek csúcstalálkozójáról vienteane-ban kiadott nyilatkozat leszögezi: minden vietnami csapatot kivonnak kambodzsából, amint megszűnik a kínai fenyegetés, ha teljes egészében felhagynak a pol pot-ista maradványok és más kambodzsai reakciós erők thaiföldi területen keresztül történő támogatásával, s ha szavatolják a kambodzsai-thaiföldi határ békéjét és biztonságát. kambodzsai biztonságát kellőképpen figyelembe véve, minden évben újabb és újabb vietnami csapatokat vonnak ki kambodzsából, s az idén folytatják a tavaly megkezdett csapatkivonást.

nc/jp fn

12.17 260283 1222

--

sk0026 4 230 mtik1030

adelman - kommentár /1.rész/

bokor pál, az mti tudósítója írja:

washington, 1983. február 25. /mti/ - az amerikai szenátus külügyi bizottsága elutasította kenneth adelman kinevezésének jóváhagyását a fegyverzetellenőrzési és leszerelési hivatal élére, majd a teljes szenátus elé utalta az ügyet megvitatásra.

az utóbbi hatvan évben csupán tizenegy alkalommal fordult elő, hogy egy szenátusi bizottság „negatív ajánlással”, továbbított egy elnöki kinevezést a szenátusi üléssterembe. és a fehér háznak mindössze két esetben sikerült a bizottság ellenében elfogadtatnia jelöltjét.

howard baker szenátor, a republikánus szenátusi vezér, valamint a fehér ház győzelemnek könyvelte el, hogy adelman mintegy kiszabadult a külügyi bizottság karmaiból. a demokrata párti paul tsongas szenátor, a legtekintélyesebb liberális törvényhozók egyike minden lehetséges parlamenti taktika alkalmazását kilátásba helyezte a kinevezés végleges megsemmisítése érdekében.

a republikánus szenátusi vezetők akaratából adelman kinevezését március közepén tűzik napirendre. a vita azonban - mint már a külügyi bizottságban megállapítható volt - nem az amerikai ENSZ-küldöttség helyettes vezetőjének személye körül folyik majd;

M

csupán az alkalmat szolgáltatja az amerikai biztonsági és leszerelési politika olyan áttekintéséhez, amelyhez hasonlóra az egyesült államokban a reagan-kormány hatalomrajutása óta nem volt lehetőség. /folyt./

br/jp fn

12.23 260283 1463

--

sk0027 4 230 mtik1031

adelman - kommentár /2.rész/

megbízható forrásból származó értesülések szólnak arról, hogy bizonyos washingtoni politikai tervező központokban, mindenek előtt a külügyminisztérium katonai-politikai osztályán olyan választási lehetőségek kidolgozása folyik, amelyek lehetővé tennék reagan elnök számára a „kelet”, genfi és prágai javaslatainak megválaszolását. bár nincs szó e javaslatok elfogadásáról, az amerikai válasz a kölcsönösség elvének pusztá megerősítése által is serkenthetne egy későbbi megegyezést.

csak hogy a republikánus kormányzat más magas régióiban, például a pentagonban, az alkalmazkodóbb magatartás minden formáját elkeseredetten ellenzik. nem teljesen véletlen egybeesés az sem, hogy - mint ugyancsak szavahihető amerikai források állítják -, adelman kinevezésének ötlete ugyanott - a hadügyminisztériumban irodájában született.

nagy horderejű döntések érlelődnek ezen a tavaszon az amerikai katonapolitika más sarkalatos kérdéseiről is. a reagan elnök által kinevezett és brent scowcroft volt nemzetbiztonsági tanácsadó által vezetett szakértői bizottság az mx-rakéták telepítési módjáról és az amerikai nukleáris stratégia más kérdéseiről szóló javaslatait terjeszti elő - szintén március közepén. emlékeztet, hogy a törvényhozás tavaly leállította a rakéták sorozatgyártását.

a nyugatnémet választások eredménye távolról sem csupán abban az esetben lesz hatással az amerikai politikai széljárásra, ha szociáldemokrata győzelem születik. a „zöldek”, bekerülése a nyugatnémet parlamentbe például kiszámíthatóan serkentené a befagyasztási mozgalmat a tengerentúlon: a törvényhozásban, s az ötven millió lélek felett őrködő katolikus egyház tekintélyes

M

vezetőinek körében, akik szintén aktívabb, politikai hátsógondolatoktól mentes, a feszült nemzetközi helyzet javítására alkalmasabb fegyverzetkorlátozási politika mellett szállnak síkra. /folyt./

br/jp fn

12.30 260283 1917

--

sk0028 4 230 mtik1032

adelman - kommentár /3.rész/

módosítja az amerikai biztonsági politika „hátszágát”, az is, hogy a demokrata párt elnökségre pályázói - alan cranston szenátor, gary hart szenátor és walter mondale volt alelnök - egymással versengve igyekeznek előtérbe állítani a nukleáris háború megnövekedett veszélyének kérdését.

a washingtoni katonapolitikai vita kiéleződésének legfontosabb egyedi serkentője persze az a tény, hogy ez év decemberében esedékessé válik a nato kettős határozatának végrehajtása, ha addig nem jön létre megállapodás genfben. azok az amerikai politikai erők, kenneth adelmant és a kormányzatot az emberiség sorskérdéseivel szemben tanúsított közönyösséggel vádolják, „forró tavaszt”, akarnak rendezni nekik a kongresszusban.

az erőviszonyok nem világosak, s a vita eredményei nem csekély részben külső feltételektől függenek. egy dolog bizonyosra vehető: az „adelman-ügy”, megmutatja majd, ki-kicsoda a harmadrészben új összetételű amerikai szenátusban, s a békés szándékaiban minduntalan „félreértett”, republikánus kormányzat igazi arcát is látni engedni majd.

br/jp fn

12.38 260283 1127

--

sk0029 4 230 mtik1033

habib-libanon

böcz sándor, az mti tudósítója jelenti:

bejrut, 1983. február 26. /mti/ - az egyesült államok nem izraeltől, hanem libanontól várja azokat az alapvető engedményeket, amelyek megnyithatják az utat az izraeli megszálló csapatok kivonása előtt. ez a következtetés vonható le philip habib amerikai megbízott szerda óta tartó bejruti tárgyalásaiból, illetve a két hónapja megkezdett izraeli-libanoni-amerikai tárgyalások mérlegéből. habib szombaton újabb megbeszélést folytatott amin gemajel libanoni elnökkel, safik el-vazzan kormányfővel és elie szalem külügyminiszterrel az eltérő álláspontok közelítése végett.

a hétórás pénteki „mérlegkésztés”, eredményeként kiderült, hogy az amerikai-libanoni nézeteltérések sajátos módon egybeesnek az izraeli-libanoni nézeteltérésekkel, azaz egyaránt az izrael által követelt dél-libanoni biztonsági intézkedéseket és az izraeli-libanoni kapcsolatok normalizálását érintik. az áthidaló javaslatokat előterjesztő habib azzal próbálta jobb belátásra bírni libanoni partnereit, hogy izrael semmiképpen sem hajlandó elfogadni bizonyos libanoni feltételeket, követeléseket.

minthogy izrael a biztonsági intézkedésektől és a kétoldalu viszony megfelelő rendezésétől teszi függővé megszálló csapatainak kivonását, megtévesztő menahem begin miniszterelnöknek az a kijelentése, hogy „jelentős haladást”, értek el a hadiállapot megszüntetésével és az összekötő irodák felállításával kapcsolatban. libanon ugyanis már a tárgyalások megkezdése előtt kinyilvánította, hogy kész a hadiállapot megszüntetésére, de elzárkózik a különbéke megkötése előtt.

a hármas tárgyalásokkal párhuzamosan közvetítő habib vasárnap bejrutból izraelbe, majd onnan washingtonba utazik, hogy tájékoztassa küldetéséről reagan elnököt.

bz/ge fn

12.48 260283 1808

ll

--

sk0030 4 230 mtik1034

horvátországi magyarok

belgrád, 1983. február 26. /mti/ - a horvátországi magyarok szövetségének eszéken megtartott közgyűlésén - a szombati magyar szóbeszámolója szerint - értékelték a magyar kultúra és népművészet helyi ápolásának szép eredményeit.

a színházi előadások közül kiemelték a szabadkai és a pécsi nemzeti színház vendégszereplését, valamint a pécsi petőfi sándor művelődési ház irodalmi színpadának fellépéseit. az irodalmi műsorok vendégei között volt a múlt évben mások mellett bertók lászló pécsi költő, czine mihály irodalomtörténész, csuka zoltán műfordító, ruttkay éva színművész, hajdu julia zeneszerző.

kd/jp fn

13.11 260283 0662

-.-

sk0031 4 230 mtik1035

kohl - andropov

bonn, 1983. február 26. /mti/ - helmut kohl, az nskz kancellárja, találkozni kíván jurij andropovval, a szovjetunió kommunista pártja központi bizottságának főtitkárával.

a nyugatnémet kormányfő a süddeutsche rundfunknak szombaton adott interjújában kijelentette: remélem, hogy abban az esetben, ha megnyerjük a márciusi választást, „nagyon belátható időn belül,„ találkozhatom andropov főtitkárral.

nyilatkozatában kohl egyébként kitért a nato kettős határozata mellett. az európai közép-hatótávolságú fegyverek korlátozásáról folyó genfi tárgyalásokkal kapcsolatban a kancellár ismételten a nyugatnak egyoldalú előnyt biztosító nullamegoldás megvalósítását szorgalmazta, hozzátéve, hogy a nyugatnémet kormány nem képviseli a „mindent vagy semmit,„ politikáját, elképzelhetőnek tart „közbülső megoldásokat,„ is.

fkj/jp fn

13.14 260283 0879

-.-

sk0032 4 230 mtik1036

nkomo cáfolata

harare, 1983. február 26./ap/ - joshua nkomo zimbabwei ellenzéki politikus, a zapu párt elnöke az ap hírügynökségnek adott interjúban kategorikusan cáfolta mugabe miniszterelnöknek azt vádját, hogy dél-afrikai támogatással meg akarja dönteni a kormányt, illetve hogy kapcsolat áll fenn a pretoriából kiinduló külső fenyegetés és a nkomot támogató belső erők tevékenysége között.

- ha egy politikus errefelé úgy találja, hogy nem boldogul, gyakran hozza összefüggésbe ellenfeleit dél-afrikával, így akarván lejáratni őket. az efféle nyilatkozatokat mindig azzal a megvetéssel kezelem, amit megérdemelnek,„- jelentette ki nkomo.

lb fn

13.18 260283 0676

-.-

sk0033 4 230 mtik1037

olasz lapok az angol-olasz csucsról

róma, 1983. február 26. /mti/ - a londoni angol-olasz csucstalálkozóról közölt első értékelésében a corriere della sera annak a véleményének ad hangot, hogy a 11 minisztert érintő tárgyalás „talán a remélnél is több eredményt hozott,„ az olasz külpolitika földközi-tengeri és közel-keleti tevékenységének elismerését kell látni abban az elhatározásban, hogy vele bővítik ki a párizs-london-bonn háromszöget. róma szeretné elkerülni, hogy szembetalálja magát nélküle hozott döntésekkel; ebben rejlene a mechanizmus jelentősége számára - hangsúlyozza a corriere della sera.

több lap is vezető helyen foglalkozik a nullamegoldásra vonatkozó „teljes nézetazonossággal,„ amely a la repubblica szerint „tul szép ahhoz, hogy igaz legyen,„; mind thatcher, mind fanfani érzékeltette, hajlandó lenne esetleg más lehetőséggel is számolni.

cll

a két miniszterelnök nyilvánvalóan nem volt azonos állásponton a közös piac költségvetési problémáit illetően - írja a la stampa. idézi giovanni goria kincstárügyi minisztert, aki szerint az eltérő vélemények a london utáni időszakra is fennmaradtak.

kir/ge

13.35 260283 1161

-.-

sk0034 4 230 mtik1038

bizalmi szavazás az olasz szenátusban

róma, 1983.február 26./mti/ - bizalmat szavazott az olasz szenátus szombaton fanfani miniszterelnöknek. a bizalmi kérdést a kormányfő adóemelési javaslatával kapcsolatban vetette fel, amelyet záros határidőn belül el kell fogadni. az idővel való versenyfutás és nem utolsósorban az újfasiszta párt megújuló obstrukciós vitái miatt fordult szombaton ismét a bizalmi szavazás eszközehez amintore fanfani, kormányának negyedéves működése során ötödször.

egy héttel korábban, a képviselőházban is az ugynevezett technikai bizalmi szavazás módszerével kívánta siettetni a miniszterelnök a mintegy 4 ezer milliárd lírás adótöbbletet biztosító javaslat útját.

a szenátus most 164 igen, 99 nem ellenében bizalmat szavazott a kormánynak.

a nehéz napok azonban rövid időn belül ismét elkövetkeznek a kormány számára, amikor az 1983. évi mérleghiány kéthónapos, aggasztó növekedésének megállítását célzó elképzeléseit kell a parlament elé terjesztenie fanfaninak - mutatnak rá olasz sajtókörokbén. nem zárják ki, hogy a 10-15 ezer milliárdos lyuk részleges betöméséhez a miniszterelnök ismét javasolni fogja, hogy szüntessék meg a betegállomány első napjára járó illetmény kifizetését. ez a terv januárban a szakszervezetek általános tiltakozását váltotta ki.

kir/hi ki

15.19 260283 1336

-.-

sk0035 4 230 mtik1039

üdvözlő távirat

moszkva, 1983. február 26./taszsz/ - a szovjetunió kommunista pártjának központi bizottsága és a legfelsőbb tanács elnöksége üdvözö táviratban köszöntötte jasszer arafatot a palesztinai felszabadítási szervezet végrehajtó bizottságának elnökét újraválasztása alkalmából.

a távirat méltatja, hogy a palesztinai nemzeti tanács 16. ülészsaka, amelyen fontos programdokumentumot fogadtak el, sikeresen fejeződött be. „ez a tény bizonyítja azt, hogy a palesztinai ellenállási mozgalom összetart, és megerősíti azon meggyöződésünket, hogy a palesztinai nép győzelemre viszi igaz ügyét. a palesztinai felszabadítási szervezet nagy nemzetközi tekintélyét igazolta, hogy a világ számos országának neves politikusai, parlamentjeik és társadalmi szervezeteik képviselői is részt vettek az ülészsak munkájában,, - hangoztatja az üdvözlet.

sm ki

15.31 260283 0879

-.-

sk0036 4 230 mtik1040

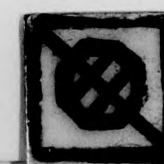
belgium - tüntetés

magyar péter, az mti tudósítója jelenti:

brüsszel, 1983.február 26./mti/ - évek óta először egységes szakszervezeti megmozdulást rendeztek szombaton a belga szocialista és keresztény szakszervezetek. az fgtb és a csc felhívására 150 ezer flamand és vallón dolgozó gyülekezett az ország minden részéből brüsszelbe, hogy a két szakszervezet piros és zöld zászlói alatt egységesen tüntessen a kormány és a munkáltatók ellen, új munkahelyeket követelve. a kormányzati negyedben tartott nagygyűlésen andré vanden broucke, az fgtb és jozef houthuys, a csc vezetője mondott beszédet, elítélve azt a gazdaságpolitikát, amely tömeges munkanélküliség árán próbálja helyreállítani a gazdasági egyensúlyt.

a tüntetés feszült hangulatban zajlott le. kisebb-nagyobb összezcsapások is történtek a csendőrség, a nagy számban kivonult egyéb karhatalmi egységek és a tüntetők között.

ll

a megmozdulás fordulópontnak számít. a jobbközép martens-kormány megalakulása óta először lépnek fel közösen a belga szakszervezetek. követelésük a munkáltatókkal szemben: fordítsák a bércorlátozással és a felajánlott munkaidőcsökkentésekkel nyert jövedelemtöbbletet új munkahelyek létesítésére, a kormánnyal szemben pedig az, hogy ahol ilyen megállapodások nem jöttek létre, kötelezze a munkáltatókat rendeletileg erre.

belgiumban ma 600 ezer fölötti a munkanélküliek száma - ez a munkaképes lakosság 14,3 százaléka. a kormány idén is folytatja a tavaly elrendelt bércorlátozást, s novemberben azt ajánlotta a munkáltatóknak és a szakszervezeteknek, hogy - a munkában lévő dolgozók munkaidejének 5 százalékos csökkentésével - növeljék a munkahelyek számát. az ajánlás nyomán azonban eddig a szakmák és munkahelyek alig egyötödénél jött csak létre ilyen megállapodás. a szombati megmozdulás komoly figyelmeztetés a kormánynak: lépjen fel határozottabban, különben hamarosan egységes szakszervezeti mozgalommal találja szemben magát, az eddig őt támogató keresztény csc is ellene sorakozhat föl.

mp/hi

15.47 260283 2031

-.-

sk0037 4 230 mtik1041

zsivkov - ceausescu

szófia, bukarest 1983. február 26. /mti/ - todor zsvkov, a bkp kb főtitkára, a bolgár államtanács elnöke és nicolae ceausescu, a rkp kb főtitkára, a román szocialista köztársaság elnöke burgaszi zárómegbeszélésen áttekintette a két ország közötti gazdasági együttműködési megállapodások végrehajtását. megállapodtak abban, hogy bővítik a közös tevékenységet a fémkohászatban, a vegyiparban, a gépgyártásban és a mezőgazdaságban. szükségesnek mondták a termelésszakosítás és az ipari kooperáció új lehetőségeinek tanulmányozását.

mint a tárgyalásokról szófiában kiadott közlemény hangsúlyozza, nemzetközi kérdésekről szólva a két párt-és állami vezető megállapította: mindent meg kell tenni azért, hogy megakadályozzák az amerikai közép-hatótávolságú rakéták európai telepítését, az egyenlőség és az egyenlő biztonság elvének szigorú megtartásával csökkentésük a már hadrendbe állított rakéták számát annak érdekében, hogy európát mentesítsék mind a közép-hatótávolságú, mind pedig a taktikai nukleáris fegyverektől.

ad

bulgária és románia egyetért abban, hogy nincs fontosabb feladat a nukleáris háború megelőzésénél, hatékony leszerelési, különösen nukleáris leszerelési intézkedések elfogadásánál. mindkét részről aláhúzták a varsói szerződés tagállamai politikai tanácskozó testületének prágai ülésén elfogadott politikai nyilatkozat jelentőségét. az abban foglalt javaslatok megvalósítása, mindenekelőtt az, ha a varsói szerződés és nato szerződést kötne a katonai erő alkalmazásáról való kölcsönös lemondásról és a békés kapcsolatok fenntartásáról, nagyban hozzájárulna a nemzetközi légkör megjavításához. bulgária és románia sikraszáll a madridi találkozó mielőbbi sikeres befejezéséért.

mindkét ország támogatja atomfegyver-mentes övezetek létrehozását Európában és a jövőben is mindent megtesz azért, hogy a balkánt atomfegyver-mentes övezetté alakítsák.

nicolae ceausescu bulgáriai baráti látogatása befejeztével szombaton elutazott burgaszból. a román párt és államfőt todor zsvkov és más bolgár vezetők bucsuztatták a burgaszi repülőtéren.

x x x

nicolae ceausescu szombaton visszaérkezett bukarestbe.

ék-wa/jp-hi lb ki

16.04 260283 2256

-.-

sk0038 4 230 mtik1042

opec - tárgyalások

rijad, manama, 1983. február 26. /mti-afp/reuter/ - venezuelai és iraki közvetítéssel szombaton - úgy tűnik - felgyorsultak az olajtermelő országok egy csoportja közötti tárgyalások arról, hogy milyen lépésekkel kerüljék el az árháborút. a szaud-arábiai és a bahraini fővárosban két- és többoldalu miniszteri találkozók sorozatán megkísérelnek olyan kompromisszumos megoldást találni, ami az opec-tagállamok között szabályozná az árscökkentéseket és a kivitel mennyiségét.

a jelek szerint elhalasztják az opec jövő hétre tervezett miniszteri konferenciáját az érdekegyeztető tárgyalások elhuzodása miatt. calderon berti venezuelai bányá- és energiaügyi miniszter szombaton, rijadban másodszor is tanácskozott szaud-arábiai kollégájával, jamanival. calderon berti pénteken párizsban a kuvaiti, algériai és mexikói olajügyi miniszterrel tárgyalt az

ad

olajárak stabilizálásáról. ez volt az első érintkezésfelvétel az opec-országok és a szervezethez nem tartozó mexikó között. mexikó egyébként elhalasztotta olaja árának csökkentését, mert meg akarja várni az opec álláspontjának kialakulását.

kasszem ahmad taki iraki kőolajipari miniszter ugyancsak „ingadiplomáciát”, folytat az öbölmenti államok között. taki szombaton rijadból katarba utazott. a miniszter egy nyilatkozatában kijelentette, hogy megtorló intézkedéseket kellene tenni az ármegeállapodásokat felrugó tagállamok ellen. az olajpiacon tapasztalható feszültséget legutóbb az váltotta ki, hogy nagy-britannia, norvégia és nigéria csökkentette olaja árát. nigéria, amely az opec tagja, egyoldalú lépésével válaszüntézkedésre kényszerítette a szervezethez tartozó szaud-arábiát, katart és az egyesült arab emírségeket. mindhárom ország úgy döntött, hogy az addigi 34 dolláros alapárát a maga részéről ugyancsak csökkenti. a mostani megbeszéléseken egy új alapárban kellene megállapodni.

ku ki
16.12 260283 1898

-. -

sk0039 4 230 mtik1043

algériai-marokkói csucstalálkozó

rabat, 1983. február 26. /mti-afp/ - hét év után először, szombaton nem hivatalos algériai-marokkói csucstalálkozó jött létre. ii. hasszán marokkói uralkodó és bendzsedid sadli elnök egy algériai faluban, a két, egymással szembenálló ország határának közelében találkozott - jelentette az afp rabatból megbízható forrásokra hivatkozva.

algéria és marokkó, a két szomszédos észak-afrikai ország 1976 márciusában megszakította a diplomáciai kapcsolatokat a nyugat-szahara körüli vita miatt. marokkó megszállva tartja a volt spanyol gyarmat jelentős részét, míg algéria a sivatagi terület önálló államként történő elismeréséért küzdő polisario frontot, azaz a saharai arab demokratikus köztársaságot támogatja mind politikai, mind katonai téren. marokkó saját területének tekinti a foszfátkincsben gazdag nyugat-szaharát. a terület státusa körüli vita feszültségeket okoz az afrikai egységsszervezetben és az arabközi kapcsolatokban is. így számos arab és afrikai állam szorgalmazza azt, hogy marokkó és algéria rendezze kapcsolatait.

sl

az afp forrásai szerint a váratlan találkozó tunéziai és szaud-arábiai közvetítéssel valósult meg. a király tanácsadói és az algériai külügyminiszter pedig több hónapon keresztül titkos tárgyalásokon készítették elő a szombati eseményt.

a találkozáson, amelyről semmiféle közlés sem látott hivatalosan napvilágot, nyilvánvalóan a két ország közötti kapcsolatok rendezéséről volt szó. egyelőre nem tudni, hogy született-e valamilyen megállapodás. a marokkói uralkodó szombaton délután hazautazott.

ku ki
16.45 260283 1608

-. -

sk0040 4 230 mtik1044

varsói vajdasági pártkonferencia

kelemen istván, az mti tudósítója jelenti:

varsó, 1983. február 26. /mti/ - a lengyel egyesült munkáspártban másfél hónapja tartó vajdasági pártkonferenciák befejezéseként szombaton a lemp varsói vajdasági pártsszervezete tartott beszámoló értekezletet. az ülésen részt vett wojciech jaruzelski hadsereg-tábornok, a lemp kb első titkára, miniszterelnök.

a végrehajtó bizottság referátumát előterjesztve, marian wozniak, a lemp kb politikai bizottságának tagja, a varsói pártbizottság első titkára a többi között arról szólt, hogy a párt - bár létszáma megfogyatkozott - lassan, de módszeresen visszanyeri a politikai kezdeményező képességet. mint mondotta, a most lezáruló beszámolási kampány minőségileg különbözik a két évvel ezelőttil. akkor ugyanis a központi kérdés a párt léte volt, mostanára viszont a lemp eljutott oda, hogy tevékenységének minőségét állítja a középpontba. ugyanakkor óvott a túlzott optimizmustól, kifejtve, hogy az elmúlt két év alatt a párt az offenzív cselekvés alapfeltételeit teremtette meg. ezeket kell most a gyakorlatban érvényesíteni. elmúlt a kampány-jellegű akciók, a felhívások időszaka, most a tetteken a sor - hangsúlyozta wozniak.

a beszámolót követő vitában sok szó esett a gazdasági reform végrehajtásáról, arról, hogy számos vállalat csak névlegesen rentábilis, ugyanakkor nem szállít kellő mennyiségű árut a piacra. mindez arra vezethető vissza, hogy még mindig nincs megfelelő összhang a keresetek és a munka termelékenység között. a vitában

sl

felszólalók azt is hangoztatták, hogy nagyon óvatosan kell bánni a sikerek értékelésével. rámutattak: jó néhány pártszervezetben még mindig nagy az eltérés az üléseken elhangzott szavak és a mindennapi tevékenység között. hangsúlyt kapott az a követelmény is, hogy különösen a jelenlegi körülmények között még fokozottabb feltételeket kell támasztani a pártba belépni szándékozó tagjelöltekkel szemben.

kn/h1

16.49 260283 1967

-.-

sk0041 4 230 mtik1045

asszám

uj-delhi, gauhati, 1983. február 26. /taszsz/upi/ap/ - a taszsz szovjet hírgyűjtemény jelentette, hogy továbbra is feszült a helyzet az indiai asszám államban az ország más részeiből, valamint bangladeshből és nepálból érkezett bevándorlók kiutasítását követelő nacionalista csoportok szüntelen felforgató akciói miatt. a hivatalos adatok szerint az állam különböző területein a vallási közösségek közötti összecsapások, illetve a szélsőségesek terrorista akciói következtében több mint 1200 ember életét veszítette. a nacionalista szervezetek megkísérik megakadályozni a kormánynak a helyzet normalizálására tett kísérleteit.

az amerikai hírgyűjtemények szerint a hadsereg és a rendőrség 100 ezer embert vetett be a terrorhullám sújtotta indiai államban. az asszámi fővárosban gauhatiban rendezett sajtókonferencián egy hivatalos szóvivő kijelentette, hogy az általános helyzet enyhülőben van. pénteken a hadsereg kirendelt egységei ötven újabb holttestre bukkantak, egy hétfői vérengzés áldozataira, akik nagyrészt bengáli származásúak. a legfrissebb adatok szerint mintegy 30 ezer bevándorló menekült el eddig a szomszédos indiai államokba. a központi kormány elrendelte, hogy ezen államok kormányzatai tegyenek meg minden tőlük telhetőt a menekültek ellátásáért és 250 millió rupiát irányzott elő a hajléktalanná vált bevándorlók megsegítésére.

sm ki

17.06 260283 1384

-.-

sk0042 4 230 mtik1046

a portugál psd kongresszusa - 2.

montechero, 1983. február 26. /reuter/ap/ - a portugál szociáldemokrata párt kongresszusának első napján, pénteken éjszaka szavazás útján eldőlt, hogy francisco pinto balsemao volt miniszterelnöknek a konzervatívoknak mondott szárny nyomására távoznia kell a vezetőségből. eddig ő volt a párt elnöke, de ezt a tisztséget megszüntették és egy három tagú csucsvezetőséggel helyettesítették.

balsemao tavaly decemberben, saját pártjának támadásai miatt volt kénytelen lemondani a miniszterelnöki tisztségről. eanes államfő áprilisra parlamentit választásokat írt ki.

a párt parlamenti képviselőcsoportjának egy tagja úgy vélekedett, hogy a „triumvirátus”, létrehozásával és balsemao megbuktatásával a psd még inkább elvesztette a szociáldemokrata jelzőre való hivatkozásának alapját. a mario soares vezette szocialista párt - mint mondta - „most már magáénak tudhatja a szociáldemokrata terep monopóliumát,,.

a decemberi községtanács választásokon mario soares volt miniszterelnök pártja a psd rovására tört előre. ez már kétségtelenné tette azt, hogy a psd továbbra is az ország vezető pártja maradjon.

ku ki

17.28 260283 1176

-.-

sk0043 4 230 mtik1047

brandt - rakéták

bonn, 1983. február 26. /mti-upi/reuter/ - az nszk-nak minden rendelkezésére álló eszközt fel kell használnia arra, hogy szükségtelessé lehessen tenni az amerikai középható-távolságu rakéták európai telepítését - jelentette ki szombaton egy dél-németországi választási gyűlésen willy brandt volt szociáldemokrata kancellár, az spd elnöke. hozzátette: már most is több nukleáris potenciál van az nszk-ban, mint a világ bármely más országában.

ll

brandt beszédében támadta franz josef strausst, a csu elnökét, amiért az választási taktikájában eleve eldöntött dolognak, a genfi tárgyalásoktól függetlenül állítja be a rakétatelepítést. az spd elnöke szerint strauss lélektanilag a rakéták érkezésére készíti fel a nyugatnémeteket, pedig - jelentette ki a szociáldemokrata vezető - ,,az a helyes mód, ha ennek éppen az ellenkezőjét tesszük,,.

egyébként szombaton, bonnban az spd nyilatkozatban közölte, hogy a párt választási győzelme esetén helmut schmidt volt kancellár a nyugatnémet kormány nemzetközi gazdasági kérdésekben illetékes tanácsadója óhajt lenni. a 64 éves schmidt, akinek tavaly októberben kellett távoznia a kancellári székől, már korábban is többször jelezte, hogy egészségi okok miatt nem akar vezető tisztséget betölteni. a választások - mint ismeretes - március 6-án lesznek.

ku ki

17.43 260283 1350

--

sk0044 4 230 mtik1048

rövid hírek

gyermekrajzverseny

uj-delhi, 1983. február 26. /mti/ - delhiben a magyar tájékoztatói és kulturális központban szabó józsef igazgató adta át a központ tavalyi gyermekrajzversenyének díjait a nyerteseknek. a versenyen az indiai főváros 23 iskolájából mintegy 450 gyermek vett részt négy korcsoportban, 6 és 14 év között. a 25 nyertes díszes oklevelet, valamint értékes könyvjutalmakat kapott. a központ hazánkat bemutató kiadványokat ajándékozott a versenyben részt vett iskoláknak.

dohányzás - katasztrófa

peking, 1983. február 26. /ap/afp/reuter/ - a fedélzeten dohányzó utasok okozták a kantoni repülőgép-katasztrófát - jelentette az uj-kina hírügynökség. a kínai légitársaság il-18-as belföldi járata karácsony este a kantoni repülőtéren leszállás közben kigyulladt. a halálos áldozatok száma 23 volt, 20-an pedig megsebesültek. a közelmúltban lezárult hivatalos vizsgálat megállapította, hogy a tüzet dohányzó utasok okozták.

le

havazás törökországban

ankara, 1983. február 26. /upi/afp/ - a török hatóságok a heves havazásokra való tekintettel lezárták az ország csaknem összes főútját. a szombati hivatalos jelentések szerint mintegy kilencezer, az utakon tornyosuló hóakadályok fogságába esett autóst szabadítottak ki az éjszakába nyúló mentőakciók keretében. az országban immár hatodik napja esik egyfolytában a hó. a meteorológiai előrejelzések szerint hétfőre enyhébbre fordul az idő törökországban.

d,escoto dél-jemenben

aden, 1983 február 26. /taszsz/ - befejeződött a miguel d,escoto nicaraguai külügyminiszter vezette küldöttségnek a jemeni népi demokratikus köztársaságban tett hivatalos látogatása. a delegációt fogadta ali nasszer mohammed a vendéglátó ország miniszterelnöke. a látogatás eredményeiről közös közleményt adtak ki, amelyben a felek elítélték izrael libanoni agreszióját és kifejezték szolidaritásukat a közép- és dél-amerikai népek szabadságért és társadalmi haladásért vívott harcával.

sm ki

18.08 260283 1999

--

sk0045 4 230 mtik1049

korea - nemzetközi tanácskozás

párizs, 1983. február 26. /mti/ - párizsban szombaton számos beszámolóval, hozzászólással folytatódott az a nemzetközi konferencia, amelyet a korea békés egyesítésének ügyéért tevékenykedő nemzetközi összekötő bizottság rendezett. guy dupre, a bizottság főtitkára beszámolójában felszólította a világ közvéleményét és a nemzetközi szervezeteket, hogy szenteljének nagyobb figyelmet annak a veszélynek, amit az egyesült államok, japán és dél-korea katonai tömbbe tömörítésére irányuló washingtoni tervek jelentenek. javasolta, hogy különböző megmozdulásokkal, tüntetésekkel, gyűlésekkel ítéljék el ennek a szövetségnek az agresszív természetét.

guy dupre hangsúlyozta azt is, hogy ösztönözni kell az olyan szolidaritási akciókat, amelyek támogatják korea békés egyesítésének javaslatát. emlékeztetett arra, hogy kim ir sen, a kndk államfője idén januárban javasolta: az északi és déli politikai pártok,

le

társadalmi szervezetek képviselői tartsanak konferenciát, amelyen megvitainák az amerikai csapatok dél-koreából történő kivonásának témáját. dupre kijelentette: az ENSZ-nek nyomást kellene gyakorolnia az egyesült államokra annak érdekében, hogy érvényt lehessen szerezni a koreára vonatkozó ENSZ-határozatnak. az ENSZ közgyűlésének 30. ülészakán ugyanis olyan határozat született - mondta -, amely a koreai kérdésben a békés megállapodást sürgeti.

Lucio Luzzato, az összekötő bizottság elnöke beszámolójában felhívta a figyelmet arra, hogy egy északkelet-ázsiai, új katonai tömb létrehozásával Washington arra is kísérletet tesz, hogy felélessze a japán militarizmust. a beszámoló szerint Japán az egyesült államok ázsiai stratégiájából úgy szeretne hasznot húzni, hogy megvalósíthassa bizonyos ázsiai hatalmi törekvéseit.

a nemzetközi konferencia Szombaton ér véget egy felhívás közzétételével.

ku ki
18.53 260283 1873

-.-

sk0046 4 230 mtik1050

afgán ellenforradalmárok

kabul, 1983. február 26. /taszsz/ - az egyesült államok tavaly 218 millió dolláros segílyt nyújtott az afgán ellenforradalmároknak, és az amerikai kormány további 105 millió dollárt irányzott elő ez évben erre a célra - közölték az afgán nemzeti hazafias front Kabulban megtartott sajtókonferenciáján. a konferencián számos adatot és tényt ismertettek annak bizonyítására, hogy az imperialisták hadüzenet nélküli háborút folytatnak az afgán demokratikus köztársaság ellen. Washington fegyverrel és pénzzel támogatja a banditákat, akik gyermekeket, asszonyokat, öregeket, hazafias érzelmű egyházi személyeket, orvosokat, tanítókat gyilkolnak le. az ellenforradalmárok utakat és hidakat rongálnak meg, iskolákat és kórházakat gyújtanak fel. a bandákat támogatják az egyesült államok NATO szövetségesei is.

a nemzeti hazafias front a sajtókonferencián felszólaló képviselője hangsúlyozta, hogy az ország ellen indított támadások és rágalomhadjárat ellenére, a demokratikus afganisztán népe tovább halad a maga válsztotta úton, folytatja az új társadalom építését.

sm ki
18.57 260283 1118

-.-

sk0047 4 230 mtik1051

„vörös brigádok,, - ítéletek

genova, 1983. február 26. /ap/afp/ - egy genovai bíróság Szombaton életfogytiglani börtönbüntetésre ítélte a „vörös brigádok,, nevű olasz terrorista szervezet tíz tagját, az 1978 és 1980 között elkövetett gyilkosságaikért. a per további vádlottai 7 és 28 év közötti börtönbüntetést kaptak, hetet közülük felmentettek.

a most végződött perben azért vonták őket felelősségre társaikkal együtt, mert Genova térségében résztvettek hat gyilkosságban és más bűncselekményekben. az életfogytiglani börtönbüntetésre ítélték közül hatot már ugyanilyen büntetéssel sújtottak a moro-gyilkosság ügyében rendezett januári perben. a többi elítélt is már börtönben ült a per előtt a „vörös brigádok,, tagjaiként elkövetett különböző büntettekért hozott ítéletek alapján.

ku ki
19.14 260283 0819

-.-

sk0048 4 230 mtik1052

ellenállók

volgograd, 1983. február 26. /taszsz/ - Szombaton Volgogradban befejezte munkáját az ellenállók nemzetközi szövetsége elnökségének kibővített ülése. a háromnapos tanácskozásra 23 ország 68, egykori partizánokat tömörítő, szervezete küldte el képviselőit. a záróülésen több határozatot fogadtak el. az általános politikai határozat felhívással fordult a szövetség 10 millió tagjához, hogy aktívabban harcoljanak az értelmetlen fegyverkezési hajsza ellen, a nukleáris katasztrófa elhárításáért.

a szövetség elítélte a francia hatóságoknak a közelmúltban átadott Klaus Barbie rejtegetőit. emlékeztetett arra, hogy Barbie az amerikai titkosszolgálat, majd a dél-amerikai diktátorok segítségével megszökött a felelősségrevonás elől, sőt 1979-ben egy müncheni bíróság bizonyíték híján fel is mentette. a határozat felhívja a figyelmet arra, hogy a máig is bujkáló náci háborús

Ad

bűnösök egyes országokban nemcsak teljes büntetlenséget élveznek, de az emberi jogok mai ellenségeinek átadják a koncentrációs táborokban, kínzókamrákban emberirtásban szerzett tapasztalataikat. a tanácskozás résztvevői követelik, hogy a háborus bűnösöket adják ki azoknak az országoknak, ahol büntetteiket elkövették.

sm ki
19.29 260283 1236

--

sk0049 4 230 mtik1053

tel-avivi tüntetés

tel-aviv, 1983. február 26. /reuter/ - szombaton tel-aviv utcáin a „békét most,, izraeli tömegmozgalom több ezer híve tüntetett azzal a követeléssel, hogy a bejruti vérengzésért felelős volt hadügyminisztert, ariel saront távolítsák el a kormányból. saront, miután hadügyminiszteri tisztségéről lemondatták, tárca nélküli miniszternek nevezték ki.

jelentős rendőri erőket vezényeltek az utcákra, de végül nem voltak összetűzések. a „békét most,, mozgalom hetente egy alkalommal tüntetést szervez azóta, hogy saron lemondatásának napján kézigránátos merénylet kioltotta a szervezet egy aktivistájának életét.

mose arensz, izrael eddigi washingtoni nagykövete pénteken hazatért, hogy a hadügyminisztérium élére álljon.

ku ki
19.43 260283 0775

--

sk0050 4 800 mtik1055

külpolitikai hireink tartalomjegyzéke
budapest, 1983.február 26. /mti/

sk0001-sk0032

sk0001 thaiföld - letűnt birodalom
sk0002 betörők - és akik belőlük élnek
sk0003 argentina - választások
sk0004 dozier - mégis a maffia?
sk0005 ázsiai békeforum phnom penhben
sk0006 usa - kanada
sk0007 szovjet-japán kereskedelem - tokiói visszhang
sk0008 rövid hírek

varsó: lengyel püspöki kar
uj delhi: szovjet-indiai tárgyalások
belgrád: földrengés
lisszabon: namibia

sk0009 a brit munkáspárt bermondsey után /1.rész/
sk0010 a brit munkáspárt bermondsey után /2.rész/
sk0011 indokínai csucstalálkozó - taszsz
sk0012 szovjetunió-kína /1.rész/ /panoráma/
sk0013 szovjetunió-kína /2.rész/ /panoráma/
sk0014 szovjetunió-kína /3.rész/ /panoráma/
sk0015 karib-térség - pravda
sk0016 pakisztáni fegyverkezés - indiai reagálás
sk0017 irók pártaktívák-találkozója
sk0018 guatemala
sk0019 rakétavita az nszk-ban - pravda
sk0020 khalde, rakéták
sk0021 libanoni tél
sk0022 a portugál psd kongresszusa
sk0023 lolka és bolka jubileuma
sk0024 vegyi fegyverek
sk0025 vientiane - zsenmin zsipao
sk0026 adelman - kommentár /1.rész/
sk0027 adelman - kommentár /2.rész/
sk0028 adelman - kommentár /3.rész/
sk0029 habib - libanon
sk0030 horvátországi magyarok
sk0031 kohl - andropov
sk0032 nkomo cáfolata

hi ki
19.53 260283 1476

se

--

sk0051 4 800 mtik1056

sk0033-sk0051

sk0033 olasz lapok az angol-olasz csucsról
 sk0034 bizalmi szavazás az olasz szenátusban
 sk0035 üdvözlő távirat
 sk0036 belgium - tüntetés
 sk0037 zsidó - ceausescu
 sk0038 opec - tárgyalások
 sk0039 algériai-marokkói csucstalálkozó
 sk0040 varsói vajdasági pártkonferencia
 sk0041 asszám
 sk0042 a portugál psd kongresszusa - 2.
 sk0043 brandt - rakéták
 sk0044 rövid hírek
 uj-delhi: gyermekrajzverseny
 peking: dohányzás - katasztrófa
 sk0045 korea - konferencia
 sk0046 afgán ellenforradalmárok
 sk0047 „vörös brigádok”,
 sk0048 ellenállók
 sk0049 tel-avivi tüntetés
 sk0050 tartalomjegyzék 1
 sk0051 tartalomjegyzék 2
 hi ki

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
 főszerkesztő: köves tibor
 szerkesztette: flesch istván
 kis csaba

- v é g e -

19.55 260283 0958

--

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
 Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371**Külföldi hírek**

budapest, 1983. február 27.

kül

v a s á r n a p

sk0001 4 300 mtik1001

rövid hírek

chile - rendkívüli állapot

santiago 1983. február 27. /ips/pl/ - ismét hat hónappal meghosszabították a rendkívüli állapotot chile egész területén. az 1981-ben népszavazási szinjátékkal elfogadtatott alkotmány szerint fél évre kihirdethető a rendkívüli állapot, ha „belső veszély fenyegeti az ország biztonságát,„ a salvador allende demokratikus kormányát megdöntő 1973. évi katonai államcsíny óta több mint kilenc éve megszakítás nélkül rendkívüli állapot van érvényben a dél-amerikai országban.

merénylet-kísérlet

marseille, 1983. február 27. /afp/upi/ap/ - a gyűléseket megelőző szokásos rendőrségi óvintézkedés eredményeként szombaton marseille-ben elrejtett pokolgépet találtak abban az étteremben, ahová gaston deferre francia belügyminiszter, egyúttal marseille-i polgármester volt hivatalos. deferre beszédét kellett volna mondania a helyiségben megtartandó zsidó vallási összejövetelen. a pokolgépet, amelynek robbanásáig mindössze 45 perc volt hátra, sikerült hatástalanítani. a múlt hónapban hasonló pokolgépet találtak gaston defferre polgármesteri irodájának közelében is.

muzeumi belépők